

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการสอนแบบไตรสิกขาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะ
การคิดแบบสามัญลักษณ์ เรื่อง หลักธรรมในวิถีไทย ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลศรีบุญยานุสรณ์ จังหวัดสมุทรสาคร

ชื่อและนามสกุล นางสาวลมูล บุญชูคำ

แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

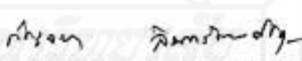
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล
2. รองศาสตราจารย์ ดร. กัญญา ลินทร์คนศิริกุล
3. อาจารย์สุคนธ์ สิ้นธพานนท์

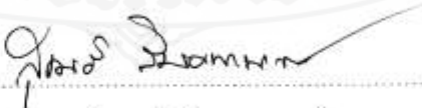
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2555

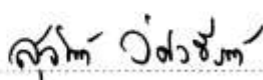
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ รอดรา รอดคารา)

 กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กัญญา ลินทร์คนศิริกุล)

 กรรมการ
(อาจารย์สุคนธ์ สิ้นธพานนท์)

 ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสุทธิรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของการสอนแบบไตรสิกขาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิด แบบสามัญลักษณ์เรื่องหลักกรรมในวิถีไทย ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลศรีบุญยานุสรณ์ จังหวัดสมุทรสาคร

ผู้วิจัย นางสาวลมูล บุญชูคำ **รหัสนักศึกษา** 2482100050 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพล
(2) รองศาสตราจารย์ ดร. กัญญา ลินทนต์ศิริกุล (3) อาจารย์ ดร. สุคนธ์ ลินทพานนท์
ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องหลักกรรมในวิถีไทยของนักเรียน โดยการสอนแบบไตรสิกขาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนและ (2) เปรียบเทียบทักษะการคิดแบบสามัญลักษณ์ของนักเรียน โดยการสอนแบบไตรสิกขาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนเทศบาลศรีบุญยานุสรณ์ จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนจัดการเรียนรู้แบบไตรสิกขา (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (3) แบบทดสอบวัดทักษะการคิดแบบสามัญลักษณ์

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบไตรสิกขาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และ (2) ผลการคิดแบบสามัญลักษณ์ของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบไตรสิกขาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

คำสำคัญ วิธีสอนแบบไตรสิกขา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิดแบบสามัญลักษณ์

Thesis title: Effects of the Tri Sikkha Teaching Method on Learning Achievement and Samanyalakkhana Thinking Skill under the Topic of Dhamma Principles in Thai Way of Mathayom Suksa I Students at Tessaban Sriboonyanusorn School in Samut Sakhon Province

Researcher: Miss Lamoon Boonchodam; **ID:** 2482100050;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Thesis Advisors: (1) Dr. Siriwan Sripahol, Professor; (2) Dr. Kanchana Lindratanasirikul, Associate Professor; (3) Mrs. Sukhon Sinthaphanon;

Academic year: 2011

Abstract

The purposes of this research were (1) to compare the pre-learning and post-learning achievements in the topic of Dhamma Principles in Thai Way of students learning under the Tri Sikkha teaching method; and (2) to compare the pre-learning and post-learning Samanyalakkhana thinking skills of students learning under the Tri Sikkha teaching method.

The sample consisted of 30 Mathayom Suksa I students at Tessaban Sriboonyanusorn School in Samut Sakhon Province, obtained by cluster sampling. The employed research instruments consisted of (1) learning management plans under the Trisikkha teaching method, (2) a learning achievement test, and (3) a test on Samanyalakkhana thinking skill.

The research findings were (1) the post-learning achievement in the topic of Dhamma Principles in Thai Way of students learning under the Tri Sikkha teaching method was significantly higher than their pre-learning counterpart at the .01 level; and (2) the post-learning Samanyalakkhana thinking skill of students learning under the Tri Sikkha teaching method was significantly higher than their pre-learning counterpart at the .01 level.

Keywords: Tri Sikkha teaching method, Learning achievement, Samanyalakkha thinking skill

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล รองศาสตราจารย์ ดร. กัญญา ลินทรต้นศิริกุล อาจารย์สุคนธ์ ลินทรพานนท์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนวคิด และ ข้อเสนอแนะในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ให้คำแนะนำ แนวทางปฏิบัติ จนกระทั่งทำให้เครื่องมือมีความสมบูรณ์มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการ พัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างแท้จริง และทำให้งานวิจัยชิ้นนี้มีคุณค่ายิ่งขึ้น

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะครู โรงเรียนเทศบาลศรีบุญยานุสรณ์ ทุกคนที่เป็น กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือตลอดถึง พี่ น้องทุกคน ของผู้วิจัยที่คอยสนับสนุนทุกๆ ด้าน และขอ ราลึกถึงพระคุณอันยิ่งใหญ่ของคุณพ่อ คุณแม่ที่ให้กำลังใจลูกต่อผู้อุปสรรคในการเรียนจนกระทั่ง ประสบความสำเร็จ ประโยชน์ทั้งหลายอันเกิดจากวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่บิดา มารดา และครู อาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ลมูล บุญชูคำ

กรกฎาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน 2551	6
การสอนแบบไตรสิกขา	18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคิดแบบสามัญลักษณ์	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบไตรสิกขา	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดแบบสามัญลักษณ์	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องหลักธรรมในวิถีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการสอนแบบไตรสิกขาระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียน	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะการคิดแบบสามัญลักษณ์ของนักเรียน	
โดยการสอนแบบไตรสิกขาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน.....	41
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	42
สรุปการวิจัย	42
อภิปรายผล	43
ข้อเสนอแนะ	46
บรรณานุกรม	47
ภาคผนวก	51
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	52
ข ตารางวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้	54
ค แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-8	57
ง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน- หลังเรียน	148
จ แบบทดสอบวัดทักษะการคิดแบบสามัญลักษณ์	161
ประวัติผู้วิจัย	173

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552.....	5
ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง หลักธรรมในวิถีไทย ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการสอนแบบไตรสิกขาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ...	40
ตารางที่ 4.2 ผลเปรียบเทียบทักษะการคิดแบบสามัญลักษณ์ของนักเรียน โดยการสอนแบบ ไตรสิกขาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน.....	41

